

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen [Cevaplar](#) Silsilesi)

Soru-Cevap

الْحَلَالُ بَيْنَ وَالْحَرَامِ بَيْنَ

“Helal Olan Bellidir, Haram da Bellidir”

Hüseyin Hamaysa'ya

Soru:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Sevgili Emirimiz Allah sizden razı olsun ve Kitabı'nı ve dostlarını koruduğu gibi sizi de korusun.

Köklerden Tozların Temizlenmesi dosyasının 58. sayfasının birinci paragrafında şu hadis geçmektedir: ...الحلال بين والحرام بين... ومن وقع في الشبهات كراع “**Helal olan bellidir, haram da bellidir... Kim şüpheli şeylere düşerse çoban gibi...**” Görünen o ki hadisten وقع في الحرام “**harama düşmüş olur**” düşmüştür. Araştırıp cevap vermenizi rica ediyorum; Allah sizi korusun ve gözet sin ey değerli insan...En derin sevgi ve saygılarımla.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Güzel duanızdan, samimi konuşmanızdan ve güzel sözlerinizden dolayı Allah sizden razı olsun... Allah sizi tüm kötülüklerden ve tüm şerlerden korusun...

(...الحلال بين والحرام بين...) “**Helal olan bellidir, haram da bellidir...**” hadis-i şerif açısından olana gelince; bunu Kürrase dosyasında zikrettik ki o, Buhari'nin hadisidir ve lafzı şu şekildedir:

الْحَلَالُ بَيْنَ وَالْحَرَامِ بَيْنَ، وَبَيْنَهُمَا مُشَبَّهَاتٌ لَا يَعْلَمُهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الْمُشَبَّهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ كَرَاعٍ يَزْعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَهُ، أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى، أَلَا إِنَّ حِمَى اللَّهِ فِي أَرْضِهِ مَحْرَمُهُ أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقُلْبُ “**Helâl bellidir, haram da bellidir. Bu ikisinin arasında çok kimselerin bilmedikleri şüpheli şeyler vardır. Kim bu şüpheli şeylerden korunursa, dînini ve ırzını korumuş olur. Şüpheli işi işleyenler, harama düşerler. Şüpheli işleri işleyen kişi, korunun etrafında hayvanlarını otlatan kimse gibidir ki, koruya girmesi pek mümkündür. Dikkat ediniz, her hükümdarın bir korusu vardır. Uyanık olun, Allah'ı Teâlâ'nın korusu da, haram kıldığı şeylerdir. Haberinizi olsun ki, bedende bir et parçası vardır, o düzgün olursa bütün vücut düzgün olur. Eğer o bozuk olursa, bütün vücut bozuk olur. Haberinizi olsun ki, bu et parçası kalptir**” [Buhari rivayet etti.]

Sizin, (وقع في الحرام) “**harama düşmüş olur**” kelimesinin düşmesi konusundaki gözleminize gelince; o, Buharinin rivayetinde yoktur. Ancak o, Müslim'in rivayetinde şu şekilde geçmektedir:

(Sahih-i Müslim (8/290)

2996- Bize Muhammed İbn Abdullah İbn Numeyr El-Hemdânî rivayet etti. (Dediki): Bize babam rivayet etti. (Dediki): Bize Zekeriyya, Şa'bî'den, o da Numan İbn Beşir'den naklen rivayette bulundu. Şa'bî: Numan'ı şunları söylerken işittim, demiş: Ben Allah'ın Rasülü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i şöyle buyururken işittim: وَأَهْوَى النُّعْمَانُ بِإِصْبَعِيهِ إِلَى أُذُنَيْهِ إِنَّ الْحَلَالَ بَيْنَ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنَ وَبَيْنَهُمَا مُشَبَّهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ كَالرَّاعِي يَزْعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَرْتَعَ فِيهِ أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى أَلَا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحْرَمُهُ أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقُلْبُ “**Numan iki parmağı ile kulaklarına**

uzanmış; helal olan bellidir, haram da bellidir. İkisi arasında helale de harama da benzeyen ve insanların çoğunun hükmünü bilmediği şeyler vardır. Kim bu şüpheli olanlardan sakınırsa dinini ve namusunu korumuş olur. Kim de şüphelilere dalarsa sonunda harama dalar. (Bunun durumu) Koruluğun etrafında sürüsünü otlatan çoban gibidir ki koruluğa dalması pek uzak değildir. Dikkat edin! Her hükümdarın bir koruluğu vardır. Allah'ın koruluğu ise haram kıldıklarıdır. Dikkat edin! Vücutta bir et parçası vardır ki o iyi olduğunda, vücudun tamamı iyi olur. O bozulduğu zaman vücudun tamamı bozulur. Haberiniz olsun! O kalptir.”

Gördüğünüz gibi Buhari onu rivayetinde zikretmemiştir; her iki rivayette sahihtir... Fethu'l Bari'de Buhari'nin rivayeti hakkında şöyle geçmektedir:

[İbn Hacer'e ait Fethu'l Bari (1/82)

50- Bize Ebu Nuaym rivayet etti, bize Zekeriya, Amir'den Numan İbn Beşir'in şöyle dediğini rivayet etti:

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ الْحَلَالُ بَيِّنٌ وَالْحَرَامُ بَيِّنٌ وَبَيْنَهُمَا مُشَبَّهَاتٌ لَا يَعْلَمُهَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ فَمَنْ اتَّقَى الْمُشَبَّهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ كَرَاعَ يَزْعَى حَوْلَ الْجَمَى يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَهُ أَلَا وَإِنْ لَكَ مَلِكٌ جَمَى أَلَا إِنْ جَمَى اللَّهُ فِي أَرْضِهِ مَحَارِمُهُ أَلَا وَإِنْ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةٌ إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i şöyle buyururken işittim: **Helal olan bellidir, haram da bellidir. İkisi arasında helale de harama da benzeyen ve insanların çoğunun hükmünü bilmediği şeyler vardır. Kim bu şüpheli olanlardan sakınırsa dinini ve namusunu korumuş olur. Kim de şüphelilere dalarsa sonunda harama dalar. (Bunun durumu) Koruluğun etrafında sürüsünü otlatan çoban gibidir ki koruluğa dalması pek uzak değildir. Dikkat edin! Her hükümdarın bir koruluğu vardır. Allah'ın kendi arzındaki koruluğu ise haram kıldıklarıdır. Dikkat edin! Vücutta bir et parçası vardır ki o iyi olduğunda, vücudun tamamı iyi olur. O bozulduğu zaman vücudun tamamı bozulur. Haberiniz olsun! O kalptir.”** Buhari tahrir etti:

Şu sözü: (كَرَاعٍ يَزْعَى) “Sürüsünü otlatan çoban gibidir.”)

Hakeza Buhari'nin tüm nüshalarında şartın cevabı hazfedilmiştir; dolayısıyla “مَنْ” şart olarak irab edilmiştir; nitekim Dârimi'nin Buhari'nin Şeyhi Ebu Nuaym'dan olan rivayetinde hazfedildiği sabit olmuştur; zira orada şöyle demiştir: “وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ، كَالرَّاعِي يَزْعَى” “Kim de şüphelilere dalarsa sonunda harama dalar. sürüsünü otlatan çoban gibidir.” Buhari'nin siyakında “مَنْ”'in irabı mevsul olup onda hafz yoktur. Dolayısıyla takdiri şöyledir; “Şüphelilere dalan kimse, sürüsünü otlatan çoban gibidir”; Sahih-i Müslim ve diğerlerinde, Müellifin tahrir ettiği Zekeriya kanalıyla gelen rivayette mahzuf sabit olduğu için ilki daha evladır; buna göre “كَرَاعٍ يَزْعَى” “sürüsünü otlatan çoban gibidir” kavli, müs'tenife cümlesi (evvelki cümlelerle bağlı olmayıp ilerdeki veya mukadder olan suallere cevap teşkil eden cümle) olup şahit olanı gaib üzerinden uyarmak için temsil yoluyla varit olmuştur...

Fayda:... İbn Avn hadisin sonunda şöyle demiştir: Örneğin Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in mi yoksa Şa'bî'nin mi kavli olduğunu bilmiyorum... Belki de Buhari'nin, örnekten önceki şeyin onunla bağlantılı olması için “وَقَعَ فِي الْحَرَامِ” “Harama dalar” kavlini hafzetmesinin sırrı budur; böylece dahil etme davasından emin olmuştur. Dahil edilmemesini güçlendiren şey ise, İbn Hibbân'ın daha önceki rivayetidir. Aynı şekilde örneğin, İbn Abbas ve Ammar İbn Yasir'in rivayetinde merfu olduğu sabit olmuştur...]

Umarım bu kadarı yeterli olmuştur. En iyi bilen ve hüküm veren Allah'tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 09 Ramazan 1445

M. 19/03/2024

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<https://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4451>